

LATVIJAS REPUBLIKAS 12.SAEIMAS

Parlamentārās izmeklēšanas komisijas par Latvijas valsts rīcību, izvērtējot 2013.gada 21.novembrī Zolitūdē notikušās traģēdijas cēloņus un turpmākajām darbībām, kas veiktas normatīvo aktu un valsts pārvaldes un pašvaldību darbības sakārtošanā, lai nepieļautu līdzīgu traģēdiju atkārtosanos, kā arī par darbībām minētās traģēdijas seku novēršanā

sēdes

PROTOKOLS Nr.13

2015. gada 16. martā

Rīgā, Saeimas ēkā Jēkaba ielā 11, Saeimas Sarkanajā zālē

Sēde sākas plkst. 09.30, beidzas plkst. 11.58.

Sēdi vada komisijas priekšsēdētājs **Ringolds Balodis**

Protokolē Saeimas deputāta Ringolda Baloža palīgs **Krišjānis Bebers**

Piedalās:

komisijas priekšsēdētāja biedre **Regīna Ločmele – Luņova;**

komisijas sekretārs **Ints Dālderis;**

Komisijas locekļi:

Aleksejs Loskutovs,

Kārlis Seržants,

Kārlis Krēsliņš,

Juris Vectirāns,

Inguna Sudraba,

Artuss Kaimiņš,

Inguna Rībena,

Mārtiņš Šics,

Zenta Tretjaka,

Biznesa augstskolas „Turība” pārstāvis būvniecības eksperts Dr. iur. **Jānis Bramanis;**

Latvijas Būvinženieru savienības SIA „LBS – konsultants ” izpilddirektora vietnieks

Jānis Ivbulis;

Ekonomikas ministrijas valsts sekretāra pienākumu izpildītājs **Jurijs Spiridonovs;**

Rīgas Tehniskās universitātes Būvniecības un rekonstrukcijas institūta direktors

Leonīds Pakrastiņš;

Bijušais Ministru prezidents **Valdis Dombrovskis**;
Valsts kancelejas direktore **Elita Dreimane**;
Rīgas pilsētas būvvaldes vadītājs **Inguss Vircavs**;
Latvijas Būvinženieru savienības valdes priekšsēdētājs **Mārtiņš Straume**;
Pārresoru koordinācijas centra vadītājs **Pēteris Vilks**;
Latvijas Zvērinātu advokātu padomes loceklis **Andris Rukmanis**;
Latvijas Republikas Ģenerālprokuratūras Krimināltiesiskā departamenta virsprokurors
Arvīds Kalniņš;
Biedrības "Zolitūde 21/11" pārstāvis **Imants Burvis**;
Biedrības "Zolitūde 21/11" pārstāve **Viktorija Igumnova**;
Biedrības "Zolitūde 21/11" pārstāve **Aļona Burve Želudkova**;
Biedrības "Zolitūde 21/11" pārstāve **Marija Mizula**.

Aicinātie, bet sēdē nepiedalījās:

Latvijas Būvinženieru savienības valdes loceklis **Leonīds Jākobsons**;
Latvijas Arhitektu savienības padomes priekšsēdētāja vietniece **Elīna Rožulapa**;
Biedrības "Zolitūde 21/11" pārstāve **Marina Fibova**;
Biedrības "Zolitūde 21/11" pārstāve **Violetta Mičuna**;
Biedrības "Zolitūde 21/11" pārstāve **Aleksandra Fedutina**;
Latvijas Būvnieku asociācijas prezidents **Normunds Grinbergs**;
Rīgas Tehniskās universitātes Darba un civilās aizsardzības katedras profesors
Vladimirs Jemeljanovs;
Juristu biedrības prezidents **Aivars Borovkovs**;
Latvijas Krimināllietu advokātu biedrības valdes līdzpriekšsēdētājs **Saulvedis
Vārpiņš**;
Latvijas Krimināllietu advokātu biedrības valdes loceklis **Aldis Alliks**;
Latvijas Universitātes profesors **Jānis Rozenfelds**.

DARBA KĀRTĪBA

Valdis Dombrovskis ieņēma Ministru prezidenta amatu laikā, kad notika Zolitūdes traģēdija. 2013.gada 27.novembrī viņš demisionēja, uzņemoties politisko atbildību par Zolitūdes traģēdiju. Lai noskaidrotu patiesību, komisija ir vērsusies pie Valda Dombrovskā ar jautājumiem par apstākļiem, kas noveda pie būvniecības kontroles vājināšanās, par traģēdijas seku novēršanu un viņa apsvērumiem demisionēt – uzņemoties atbildību par traģēdiju. Ņemot vērā iepriekš minēto, 16.03.2015. sēdes darba kārtībā tiek iekļauts šāds jautājums:

1. Bijušā Ministru prezidenta Valda Dombrovskā sniegtās atbildes uz Zolitūdes traģēdijas parlamentārās izmeklēšanas komisijas jautājumiem

R. Balodis atklāj sēdi.

A. Kaimiņš atsaucoties uz plašsaziņas līdzekļos izskanējušajām ziņām par V. Dombrovskā sievai piešķirto kredītu valstij piederošā bankā, jautā V. Dombrovskim, vai šī biznesa ietvaros celtās mājas ir drošas?

V. Dombrovskis stāsta par savas sievas biznesam piešķirto kredītu un par Hipotēku un zemes bankas komercdaļas pārdošanu, atbild, ka uzceltās mājas ir drošas.

R. Ločmele – Luņova jautā V. Dombrovskim, vai viņa lēmums par demisiju nebija izvairīšanās no smaga darba, kas sevī ietvertu situācijas analīzi, kļūdu atzīšanu un labošanu.

V. Dombrovskis stāsta, ka demisionējis 2013. gada 27. novembrī, galvenokārt uzņemoties politisko atbildību par Zolitūdes traģēdiju, uzskatot, ka ir nepieciešama jauna valdība ar jaunu uzticības mandātu. Turklāt tā brīža politiskā situācija koalīcijā neliecināja, ka valdībai ir Saeimas vairākuma atbalsts, situācija koalīcijā turpināja pasliktināties jau vairākus mēnešus, un nedēļu pirms traģēdijas Nacionālās apvienības valde paziņoja, ka koalīcijas līgums nav spēkā, iespējams, citos apstākļos valdība turpinātu strādāt, tomēr Zolitūdes traģēdijas kontekstā uzskatījis, ka ir nepieciešama valdība ar stabilu Saeimas vairākuma atbalstu, lai nepieciešamo lēmumu pieņemšanu nekavētu koalīcijas nesaskaņas. Norāda, ka līdz jaunās valdības apstiprināšanai 2014. gada 22. janvārī, viņa valdība veica visus neatliekamās uzdevumus traģēdijas kontekstā.

K. Seržants jautā V. Dombrovskim par apstākļiem kādos notika Valsts būvinspekcijas likvidācija?

V. Dombrovskis stāsta, ka 2008. gadā Ekonomikas ministrija bija sagatavojusi un iesniegusi Ministru kabinetā Būvniecības nozares attīstības pamatnostādņu projektu, šajā dokumentā bija uzsvērts, ka Valsts būvinspekcijai trūkst reālas kapacitātes kontroles nodrošināšanai būvobjektos, kā arī notiek funkciju dublēšanās starp Valsts būvinspekciju un pašvaldību būvvaldēm. Kā risinājums šīm problēmām tika piedāvāta visu būvinspektoru pakļautība Valsts būvinspekcijai, tomēr Latvijas Pašvaldību savienība bija kategoriski pret šādu risinājumu, norādot, ka tas būtu likuma „Par pašvaldībām” pārkāpums, jo likumā noteikts, ka viena no pašvaldību autonomajām funkcijām ir nodrošināt būvniecības procesa tiesiskumu savā administratīvajā teritorijā. Iniciatīva par Valsts būvinspekcijas likvidāciju nāca no Ekonomikas

ministrijas, kuras piedāvātos Būvniecības likuma grozījumus atbalstīja gan valdība, gan Saeima. Uzsver, ka, likvidējot Valsts būvinspekciju, tās funkcijas tika nodotas citām iestādēm.

K. Seržants jautā, vai, likvidējot Valsts būvinspekciju, bija pārlicība, ka pašvaldības vienas pašas spēš uzraudzīt būvniecības procesu? Atzīmē, ka Rīga nebija spējīga šo funkciju veikt.

I. Vircavs atbild, ka Rīga ir gatava kontrolēt būvniecības procesa tiesiskumu atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem. Pieļauj, ka, likvidējot Valsts būvinspekciju, Rīgas pilsētas pārstāvju viedoklis netika uzklauts. Norāda, ka Valsts būvinspekcijas funkcijas tika pamatā sadalītas starp valsts institūcijām, nevis pašvaldībām.

V. Dombrovskis un **J. Spiridonovs** norāda, ka Latvijas Pašvaldību savienība centralizācijai nepiekrīta, savukārt Valsts būvinspekcijas likvidāciju konceptuāli atbalstīja. Latvijas Pašvaldību savienība nepauda viedokli, ka pašvaldības vienas pašas šo funkciju nespēs veikt.

R. Ločmele – Luņova norāda, ka diskusijās Latvijas Pašvaldību savienība tikai norādīja, ka nepiekrīt apgalvojumiem, ka notiek funkciju dublēšanās starp Valsts būvinspekciju un pašvaldību būvvaldēm, turpretī pati Valsts būvinspekcijas likvidācija notika budžeta konsolidācijas apstākļos, šai sakarā jautā V. Dombrovskim, vai viņš necenšas vainu par Valsts būvinspekcijas likvidāciju novelt no Ministru kabineta uz Latvijas Pašvaldību savienību?

V. Dombrovskis un **J. Spiridonovs** norāda, ka funkciju dublēšanās ir bijusi un problēma bija jārisina, tā kā Latvijas Pašvaldību savienība centralizācijai nepiekrīta, tad tika nolemts Valsts būvinspekcijas funkcijas nodot citām institūcijām. Atzīmē, ka lēmumu par iestāžu likvidāciju pieņem Saeima.

A. Kaimiņš jautā V. Dombrovskim, vai viņš jūtas atbildīgs par to, ka laikā, kad viņš bija premjers būtiski samazinājās būvniecības procesa uzraudzība, kā rezultātā notika „MAXIMA” traģēdija?

V. Dombrovskis nepiekrīt, ka būvniecības kontrole, viņam esot premjera amatā, būtu samazinājusies, jo Valsts būvinspekcijas funkcijas turpināja pildīt citas iestādes.

R. Balodis jautā V. Dombrovskim, vai viņš uzņēmas politisko atbildību par Ekonomikas ministrijas slikto darbu?

V. Dombrovskis norāda, ka uzņēmieš politisko atbildību par valdības darbu kopumā.

A. Kaimiņš norādot uz to, ka bijušais premjers 2013. gada 27. novembrī pēc tikšanās ar Valsts prezidentu Andri Bērziņu, paziņoja par savu demisiju, jautā V. Dombrovskim, par ko tika runāts šīs tikšanās laikā? Jautā, vai tā ir politiskā atbildība, ka V. Dombrovskis atkāpās, bet pēc pusgada ieņēma prestižu un labi apmaksātu komisāra amatu Eiropas Komisijā?

V. Dombrovskis atbild, ka spekulācijām par Valsts prezidenta izdarītu spiedienu demisionēt nav pamata, tikšanās laikā tika pārrunāta toreizējā situācija, un abi esot nonākuši pie secinājuma, ka pareizākais risinājums ir demisija.

I. Burvis stāsta, ka V. Dombrovskis 2006. gadā, cerot uz strauju ārvalstu investīciju pieplūdumu, esot devis Ekonomikas ministrijai rīkojumu uzsākt straujas Būvniecības likuma izmaiņas, liberalizējot tos jautājumus, kas saistīti ar projektēšanu un būvprojekta saskaņošanu, tādējādi vienkāršojot un saīsinot būvatļaujas saņemšanas procedūru. Atzīmē, ka būvnieki par veco Būvniecības likumu nesūdzējās. Šīs darbības ir novedušas pie Zolitūdes traģēdijas, kā arī pie problēmām Stradiņa slimnīcas jaunajā korpusā un Valsts ieņēmumu dienesta ēkā. Jautā V. Dombrovskim, vai viņš atzīst, ka

šobrīd valsts augstākajiem ierēdņiem pietrūkst drosmes atzīties, ka viņa valdību paveiktais būvniecības jomā ir radījis haotisku un nelīdzsvarotu regulējumu būvniecības nozarē. Uzsver, ka jaunais regulējums ir izstrādāts no ierēdņu pozīcijām par labu ārvalstu investoriem, nevis reaģējot uz būvniecības nozares pieprasījumu. Jautā, cik lielas ārvalstu investīcijas šīs darbības nesušas, vai Triju Zvaigžņu ordeni saņēmis pelnīti?

V. Dombrovskis norāda, ka 2006. gadā atradies opozīcijā. Iniciatīva par jauna Būvniecības likuma izstrādi nākusi no Ekonomikas ministrijas. Atzīmē, ka jaunais Būvniecības likums stājās spēkā pēc Zolitūdes traģēdijas.

J. Spiridonovs norāda, ka būvnieki bija ieinteresēti jauna Būvniecības likuma izstrādē.

I. Sudraba izsaka repliku par to, ka pēc Valsts būvinspekcijas likvidācijas Valsts kontrole veica revīziju un konstatēja, ka ar Valsts būvinspekcijas likvidāciju plānotais naudas ietaupījums netika sasniegts, turklāt tika konstatēts, ka būtiski samazinājusies būvniecības procesa uzraudzība, tai skaitā būvmateriālu atbilstības kontroles jomā. Uzsver, ka revīzijas rezultāti bija zināmi arī V. Dombrovskim, tomēr tikai pēc Zolitūdes traģēdijas tika atjaunota būvniecības valsts kontrole. Norādot uz to, ka premjers ir politiski atbildīgs par Ministru kabineta darbu kopumā, jautā, kā Ekonomikas ministrijai, kā atbildīgajai par būvniecības nozari, būtu bijis jāreaģē uz minēto Valsts kontroles revīzijas ziņojumu?

V. Dombrovskis atbild, ka ir zināma kārtība, kādā tiek ieviesti Valsts kontroles priekšlikumi.

J. Vectirāns jautā J. Spiridonovam, vai plānojot Valsts būvinspekcijas likvidāciju un tās funkciju nodošanu citām iestādēm, tika izveidota darba grupa, kas padziļināti vērtētu likvidācijas iespējamās sekas.

J. Spiridonovs atbild, ka šāda darba grupa netika veidota, atzīmē, ka Ekonomikas ministrijai bija jāievieš Valsts kontroles priekšlikumi.

M. Straume stāsta, ka trīs dienas pirms I. Godmaņa valdības demisijas, Ministru kabinetā tika izskatīti ar būvniecības jomu saistīti jautājumi, tai skaitā Valsts būvinspekcijas jautājums. Toreiz gandrīz visas būvniecības nevalstiskās organizācijas pauda kopēju viedokli. Valsts būvinspekcija nedublēja pašvaldību būvvaldes. Valsts būvinspekcija bija strukturēta pa filiālēm, kurās notika pašvaldību būvinspektoru apmācības un vienlaikus Valsts būvinspekcija veica būvprojektu ekspertīzi, uzraudzīja sabiedriski nozīmīgus objektus, veica būvobjektu tehnisko apsekošanu, augstsprieguma līniju uzraudzību, būvmateriālu atbilstības kontroli, kas tika veikta arī, izbraucot uz objektiem, mazo HES uzraudzību. Caur Valsts būvinspekciju tika realizēta vienota valsts būvniecības politika.

R. Ločmele- Luņova uzsver, ka pēc Valsts būvinspekcijas likvidācijas sabiedriski nozīmīgu ēku ekspertīze tika nodota privātpersonām, kas noveda pie Zolitūdes traģēdijas, jo ekspertīze tika veikta uz vienas A4 formāta lapas.

J. Spiridonovs norāda, ka jautājums par to, kāpēc Zolitūdes "MAXIMA" ēkas ekspertīze tika veikta uz vienas lapas, ir policijas kompetencē. Atzīmē, ka Patērētāju tiesību aizsardzības centrs kontrolē būvizstrādājumu atbilstību arī būvlaukumos.

R. Balodis saistībā ar to, ka uzreiz pēc traģēdijas Ministru kabinets Ekonomikas ministrijai uzdeva aicināt pašvaldības veikt publisko ēku pārbaudi un kopā ar Patērētāju tiesību aizsardzības centru veikt būvizstrādājumu atbilstības pārbaudes būvlaukumos, jautā par secinājumiem, kas radās pēc šīm pārbaudēm? Norāda, ka komisijas sēdēs Būvniecības valsts kontroles biroja vadītājs P. Druķis informējis, ka šobrīd nav skaidrības par publisku ēku skaitu valstī, nav izstrādātas metodikas drošības pārbaūžu veikšanai kā arī trūkst aprīkojuma šīm pārbaudēm, turklāt valsts būvinspektoru skaits nav pietiekams.

J. Spiridonovs stāsta, ka Ekonomikas ministrijai tika uzdots aicināt pašvaldības veikt vizuālās pārbaudes sabiedriski nozīmīgām ēkām, pārbaudot gan ekspluatācijā nodotās ēkas, gan būvniecībā esošās. Šajā sakarā Ekonomikas ministrija Ministru kabinetam sniedza apkopotu informāciju, atzīmē, ka šo informāciju var iesniegt arī izmeklēšanas komisijai. Vairākos objektos tika konstatētas problēmas saistībā ar būvmateriālu izmantošanu un atbilstošu dokumentāciju. Būvniecības valsts kontroles biroja vadītājs savā amatā ir nesen un viņam ir dots uzdevums nokomplektēt biroja personālsastāvu, aprīkojuma trūkums ir identificēts un šī problēma tiks risināta.

R. Ločmele – Luņova norādot uz to, ka Ekonomikas ministrijas sagatavotajās un Ministru kabineta pieņemtajās Būvniecības nozares attīstības pamatnostādnēs 2009.-2013. gadam bija noteikts ka visi PSRS Celtniecības normas un noteikumi (turpmāk-SNiP) ir jāaizstāj ar Eirokodiem. Tomēr tēraudkonstrukciju būvnormatīvs, kas atbilda SNiP, nebija aizstāts ar Eirokodam atbilstošu būvnormatīvu. Jautā, vai šādas pamatnostādnes bija vērts izstrādāt, ja tās netika izpildītas?

J. Spiridonovs atbild, ka pamatnostādnēs SNiP aizstāšana nebija vienīgais uzdevums. Pāreja uz Eirokodeksiem turpinās. Norāda, ka par Eirokodeksu saturu vienojas vairākas Eiropas Savienības organizācijas, un par atsevišķiem eirokodiem vienošanās nav panākta vai arī tā tiks panākta vēlāk. Pašlaik tiek strādāts pie jaunu būvnormatīvu izstrādes, kuros būtu iestrādātas Eirokodeksu prasības.

A. Loskutovs norāda, ka speciālisti apgalvojot, ka SNiP ir detalizēti, turklāt tie ir veidoti pēc principa "pārnodrošināties", tāpēc nevajag vienkāršoti pieņemt, ka tie ir padomju laika standarti un tikai tāpēc slikti.

R. Balodis jautā par iemesliem, kāpēc darbu neturpināja valdības izveidotā Zolitūdes traģēdijas sabiedriskās izmeklēšanas komisija? Atzīmē, ka šādai valdības izveidotai izmeklēšanas komisijai salīdzinot ar Zolitūdes traģēdijas parlamentārās izmeklēšanas komisiju būtu pieejams ievērojams finansiālais un administratīvais resurss, kas ļautu veikt plašāku izmeklēšanu, jo Zolitūdes traģēdijas izmeklēšanas komisijas darba rezultāts, ņemot vērā komisijai piešķirto resursu trūkumu un to, ka deputātiem ir jāpilda tekošie darba pienākumi, ir tieši atkarīgs, no katra atsevišķā deputāta vēlmes noskaidrot patiesību.

E. Dreimane stāsta, ka šādas komisijas izveidošana bija Ministru kabineta iniciatīva, un komisijas darbība tika izbeigta saistībā ar sabiedrības nosodījumu par komisijas pieprasītajiem resursiem. Atzīmē, ka tāmi, kas izraisīja sabiedrības sašutumu, pildot sekretariāta funkcijas sastādīja Valsts kanceleja, uzklusot komisijas locekļu pieprasījumus.

R. Ločmele – Luņova atsaucoties uz V. Dombrovska rakstiskajām atbildēm, jautā bijušajam premjeram, kas viņam sniedzis informāciju, ka traģēdijā cietušie nevēlas tikties ar valsts amatpersonām, tai skaitā ar viņu pašu?

V. Dombrovskis atbild, ka caur Labklājības ministrijas atbildīgajām iestādēm neformāli lūdzis noskaidrot, vai traģēdijā cietušie vēlas ar viņu tikties un saņēmis atbildi, ka šāda pieprasījuma nav.

M. Mizula jautā V. Dombrovskim, kāpēc viņš neapmeklēja 2014. gada 21. novembra Zolitūdes traģēdijas piemiņas pasākumu?

V. Dombrovskis atbild, ka tobrīd atradies ārpus Latvijas, pildot darba pienākumus.

M. Šics norāda, uz vairākiem trūkumiem civilās aizsardzības sistēmā, kas izpaudās, veicot glābšanas darbus traģēdijas brīdī. Vispār netika sasaukta Rīgas pilsētas Civilās aizsardzības komisija, kurai vajadzēja vadīt un koordinēt glābšanas darbus. Glābējiem uzreiz nebija pieejami sagruvušā veikala rasējumi. Bija problēmas ar bojāgājušo izvietošanu. Par spīti tam, ka normatīvie akti un starptautiskās rekomendācijas prasa sabiedrības informēšanu par bojāgājušajiem, šī informācija netika sniegta. Laikā, kad V. Dombrovskis bija premjers, nav notikušas nevienas valsts līmeņa civilās aizsardzības mācības, kaut gan normatīvie akti nosaka šādu pienākumu. Uz valdības ārkārtas sēdēm un Krīzes vadības padomes sēdēm netika uzaicināts Rīgas domes priekšsēdētājs. Visi šie trūkumi pierāda, ka civilās aizsardzības sistēma nebija gatava šādai situācijai, kaut gan normatīvie akti nosaka, ka Ministru prezidents ir atbildīgs par civilās aizsardzības sistēmas organizēšanu valstī. Pēc normatīvajiem aktiem glābšanas darbu koordinācijai vajadzēja notikt valsts līmenī. Jautā, vai, esot premjera amatā, kaut reizi ticies ar amatpersonām, kuras atbildīgas par civilās aizsardzības plānu.

V. Dombrovskis stāsta, ka civilās aizsardzības sistēmu valstī regulē Civilās aizsardzības likums, kur atbildīgo institūciju atbildība ir skaidri atrunāta. Pēc „MAXIMA” jumta iegrūšanas ieradies notikuma vietā, lai noskaidrotu, vai ir nepieciešama kāda valdības neatliekama rīcība glābšanas darbos. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (turpmāk-VUGD) priekšnieks O. Āboliņš norādījis, ka dienestam ir viss nepieciešamais resurss glābšanas darbu veikšanai un koordinācija ar iesaistītajām pusēm, tai skaitā ar Rīgas pilsētu, ir laba. O. Āboliņa vadībā tika izveidots glābšanas darbu štābs, ar normatīvajos aktos noteiktām pilnvarām, kas koordinēja glābšanas darbus. Atzīmē, ka uz Krīzes vadības padomes sēdēm un valdības sēdēm bija aicināts arī Rīgas domes priekšsēdētājs N. Ušakovs, kurš tomēr neieradās. Rīgas pilsētu pārstāvēja domes izpilddirektors J. Radzevičs un citas amatpersonas, tai skaitā būvvaldes vadītājs I. Vircavs. Lai traģēdijā cietušie varētu saņemt nepieciešamo informāciju tika operatīvi nodrošināta telefonlīnija. Pauž viedokli, ka pret M. Šicu nevajadzēja vērst sankcijas, par to, ka viņš izpauda traģēdijā bojāgājušo vārdus. Norāda, ka jautājums par civilo mācību organizēšanu jāadresē Iekšlietu ministrijai.

K. Krēslīņš jautā bijušajam premjerministram, vai viņam nevajadzēja, kā krīzes vadības padomes vadītājam, nozīmēt konkrēti atbildīgo personu par krīzes seku likvidēšanu. Saistībā ar to, ka pēc traģēdijas Krīzes vadības padomes sekretariātam tika uzdots sagatavot ziņojumu par nepieciešamību pilnveidot tiesisko regulējumu civilās aizsardzības jomā, jautā kādi trūkumi šai sakarā tika konstatēti un, vai tie ir novērsti?

V. Dombrovskis norāda, ka glābšanas darbus vadīja VUGD priekšnieks personīgi un 22. novembra valdības ārkārtas sēdes protokolā ir fiksēts, ka Iekšlietu ministrija un VUGD turpina vadīt glābšanas darbus. Atzīmē, ka Krīzes vadības padomes sekretariātam tika uzdots šis uzdevums, saistībā ar to, ka veikals netika evakuēts, kaut gan trauksmes signāls bija nostrādājis vairākas reizes.

I. Burvis uzskata, ka ierēdņi un politiķi neņem vērā ekspertu viedokli. Uzsver, ka pašlaik notiek politiku „distrofija” un ierēdņiem trūkst kapacitātes.

V. Dombrovskis uzsver, ka pieņemot lēmumus bez ekspertu viedokļa neiztikt.

E. Dreimane norāda, ka tas ir pašsaprotami, ka jāņem vērā ekspertu viedokļi. Pašlaik ir ieviesta „Zaļās grāmatas” jeb „Green paper” stadija, kas nosaka, ka anotācijā jābūt obligāti norādītam, ka iecere saskaņota ar nozares nevalstisko sektoru.

A. Kaimiņš jautā bijušajam premjeram, vai Zolitūdes traģēdija bija slepkavība?

V. Dombrovskis atbild, ka tas ir tiesībaizsargājošo intitūciju kompetencē.

R. Balodis Valsts būvinspekcijas likvidācijas kontekstā, norādot uz to, ka krīzes laikā tika būtiski samazināts finansējums visās nozarēs, jautā, vai nav iespējams, ka budžeta konsolidācijas pasākumu dēļ, Zolitūdes traģēdija nebūs vienīgā?

V. Dombrovskis stāsta par krīzes pārvarēšanas pasākumiem.

A. Kaimiņš uzskata, ka neviena no V. Dombrovskas atbildēm nav pēc būtības. Uzsver, ka V. Dombrovskis rīkojies negodīgi, jo rakstiskie jautājumi viņam tika nosūtīti vairāk kā pirms 40 dienām, bet atbilde saņemta tikai 15. martā, plkst. 17. 43. Pauž viedokli, ka V. Dombrovskis speciāli ieradies uz komisijas sēdi 16. martā, ļaunprātīgi izmantojot to, ka mediju uzmanība šajā datumā ir pievērsta leģionāru piemiņas pasākumiem. Uzskata, ka rakstiskās atbildes bijušais premjers nav sagatavojis personīgi. Kopumā V. Dombrovskas darbības raksturo kā „strausa politiku” un „bailuļa taktiku”.

V. Dombrovskis stāsta, ka 2015. gada 16. februāra izmeklēšanas komisijas vēstuli nesaņēma. Iepazīstoties ar ziņām plašsaziņas līdzekļos par viņa iespējamo dalību komisijas sēdē, personīgi sazinājies ar R. Balodi un informējis, ka oficiālo vēstuli viņš nav saņēmis. No izmeklēšanas komisijas tika nosūtīta vēstules elektroniskā kopija. Atbildes ir sniegtas līdz 16. februāra vēstulē norādītajam termiņam, tāpat vēstulē 16. marts tika piedāvāts, kā viens no datumiem, kad viņš varētu ierasties.

R. Balodis apstiprina V. Dombrovskas teikto.

R. Ločmele–Luņova jautā, vai izdevās sniegt traģēdijā cietušajiem pietiekamu palīdzību un informāciju pēc „vienas pieturas” principa?

V. Dombrovskis stāsta, ka, lai palīdzētu traģēdijā cietušajiem, pirmajās dienās pēc traģēdijas, gan Ministru kabineta, gan Krīzes vadības padomes sēdēs tika pieņemti virkne lēmumu. Tika pieņemts lēmums cietušajiem sniegt bezmaksas medicīnisko palīdzību, jo uz to brīdi, atbilstoši normatīvajiem aktiem, slimnīcās cietušajiem tika piestādīti rēķini. Tāpat cietušajiem tika nodrošināta bezmaksas sociālā un veselības rehabilitācija. Cietušajiem tika izmaksāta vienreizēja kompensācija 5000 latu apmērā, bet bojāgājušo tuviniekiem 10000 latu apmērā. Notika intensīva sadarbība starp Labklājības ministriju, Veselības ministriju, Iekšlietu ministriju, Rīgas domes Labklājības departamentu, vairākām citām institūcijām, šajā sakarā tika nolemts, ka palīdzība jāsniedz, īstenojot „vienas pieturas” principu. Tālāk tika panākta vienošanās,

ka Rīgas domes Sociālais dienests nodrošinās koordinētu, cietušo personu un ģimeņu ar individuālām vajadzībām atbilstošu atbalstu un sniegs arī informāciju par visu pieejamo valsts atbalstu.

R. Ločmele-Luņova norāda, ka "vienas pieturas" princips reāli nedarbojās. Jautā, kāpēc Pārresoru koordinācijas centra ziņojumā par Zolitūdes traģēdijas seku novēršanu tika sajaukta kopā valsts sniegtā palīdzība ar labdarības organizāciju un „MAXIMA” palīdzību, kāpēc traģēdijā cietušajiem bērniem netika sniegts lielāks atbalsts?

P. Vilks norāda, ka ziņojumā ir apkopota visa informācija, uzsverot koordinācijas nozīmību starp iesaistītajām pusēm, lai palīdzība tiktu sniegta visefektīvāk. Uzsver, ka Ministru prezidente tiek ar cietušo biedrību un šajās tikšanās reizēs konstatētās problēmas tiek risinātas. Valdībai ir apņēmība šīs problēmas risināt.

K. Seržants jautā, vai valdība, pieņemot lēmumus būvniecības jomā vērsās arī pie profesionālajām organizācijām?

M. Straume stāsta, ka 2013. gada decembrī toreizējais ekonomikas ministrs D. Pavļuts ticies ar būvniecības jomas pārstāvjiem. Atzīmē, ka toreiz D. Pavļutu aizskāris Latvijas Arhitektu savienības padomes priekšsēdētāja V. Valguma izteiktais, ka valsts pārvalde risina problēmas teorētiski, bet viņiem tās jārisina praktiski. D. Pavļuts esot izteicies, ka viņš var arī pieņemt lēmumus bez nozares piekrišanas. Norāda, ka vesela virkne jautājumu tika saskaņoti formāli, kaut gan tika norādīts, ka projekti ir saskaņoti ar nevalstiskajām organizācijām

L. Pakrastiņš norāda, ka priekšlikumus Ekonomikas ministrija sāka uzklaut tikai pēc Zolitūdes traģēdijas.

A. Burve-Želudkova pauž viedokli, ka V. Dombrovskis ir tieši atbildīgs par Zolitūdes traģēdiju, jautā, kas viņa izpratnē ir politiskā atbildība, kuru viņš ir uzņēmis? Norāda, ka viņš ieradies traģēdijas vietā, bet ar cietušajiem, kas atradās sabrukušajā ēkā nav pat aprunājies. Triju Zvaigžņu ordeni saņēmis nepelnīti. Lai izpelnītos kaut nelielu cieņu no tautas un cietušajiem viņam ir jāatsakās no politikas vispār, kā arī no, „par cilvēku slepkavību” saņemtā ordeņa.

V. Dombrovskis izsaka līdzjūtību traģēdijā cietušajiem.

A. Kaimiņš jautā, vai ir saņemta atbilde no Būvniecības valsts kontroles biroja vadītāja P. Druķa par situāciju jaunajā Valsts ieņēmumu dienesta ēkā?

R. Balodis atbild, ka atbilde nav saņemta.

R. Balodis pasludina sēdi par slēgtu.

Komisijas priekšsēdētājs R. Balodis

Komisijas sekretārs I. Dālderis